BARCELONA I EL CANVI CLIMÀTIC: ACCIONS EN CURS

Procés de coproducció del Pla Clima | Juliol-Desembre 2017

L'Ajuntament de Barcelona fa anys que treballa tant en la reducció d'emissions com en l'atenció a la pobresa energètica, així com en l'aplicació de mesures per millorar la resiliència de la ciutat enfront al canvi climàtic. Tot seguit es presenta una selecció de les mesures i accions en curs o executades fins al moment, segons els quatre eixos estratègics que estructuren el Pla Clima.

Eix estratègic 1. MITIGACIÓ

Acció 1. Pla d'energia, canvi climàtic i qualitat de l'aire 2011-2020

Pla transversal per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) un 20% a l'any 2020 respecte 2008, tant a nivell de ciutat com a nivell municipal. El Pla ha de servir per avançar en la millora de l'eficiència energètica i per reduir el consum d'energia, cosa que farà disminuir les emissions. També ha de millorar la qualitat de l'aire i la del subministrament energètic dels diferents sectors consumidors de la ciutat.

Acció 2. Mesura de govern de Transició cap a la Sobirania energètica (2016-2019)

Estratègia que marca el full de ruta cap a la transició cap a la sobirania energètica i que aposta per reduir el consum d'energia mitjançant l'eficiència energètica, l'autoconsum i l'ús responsable de l'energia. Així mateix, aposta per maximitzar la generació energètica local utilitzant recursos propis, ja siguin renovables com residuals i assegurar el subministrament bàsic per a tothom. Com a eina per avançar cap a la sobirania energètica, proposa crear una comercialitzadora pública d'energia elèctrica.

Acció 3. Mesura de Govern – Programa d'impuls a la generació d'energia solar a Barcelona (2017-2019)

Té per objectiu impulsar el desenvolupament d'instal·lacions de generació solar a la ciutat sobre edificis i a l'espai públic existent, ja sigui públic o privat i mitjançant inversió pública i/o privada. Aquest programa d'impuls ha de servir per donar compliment al que marca la Mesura de Govern de Transició cap a la Sobirania energètica i, fins i tot, superar els objectius allà marcats.

Acció 4. Pla d'estalvi i millora de l'eficiència energètica dels edificis municipals

Preveu actuacions de reducció del consum d'energia i les emissions del edificis, equipaments, instal·lacions i serveis municipals, mitjançant mesures d'estalvi i eficiència energètica i la incorporació d'instal·lacions de generació renovables. L'objectiu és reduir el consum elèctric de mitjana un 30% en aquells edificis intervinguts, això implica un estalvi al voltant dels 3 GWh/any.

Acció 5. Desplegament de xarxes de calor i fred

Barcelona disposa de dues xarxes de climatització de districte, amb la particularitat que aprofiten recursos energètics residuals per tal de donar subministrament de fred i calor a dues zones de la ciutat de recent reconversió i/o expansió. Actualment les dues xarxes de calor i fred existents tenen una extensió superior als 24 km i entre les dues subministren una energia total de 105GWh/any. L'objectiu és continuar estenent les xarxes en el territori, augmentant el nombre de clients que cobreixen les seves necessitats de clima amb aquest sistema.

Acció 6. Mesura de govern de Rehabilitació urbana

Estratègia 2016-2019 amb la que es pretén millorar les condicions d'habitabilitat, augmentar el parc d'habitatges de lloguer assequible i promoure les energies renovables, l'ocupació i l'economia local. La mesura de govern preveu l'activació de línies d'ajut i subvenció per promoure mesures de rehabilitació d'edificis i habitatges privats que incorporin, entre d'altres, millores energètiques, així com la inversió en eficiència energètica i generació renovables en aquells edificis municipals i en espai públic.

Eix estratègic 2. ADAPTACIÓ I RESILIÈNCIA

Acció 1. Anàlisi de vulnerabilitats sobre com el canvi climàtic afectarà a Barcelona

S'ha estudiat els efectes del canvi climàtic sobre els fluxos energètics, el cicle de l'aigua, les inundacions, la pujada del nivell del mar, els incendis, la qualitat de l'aire, la biodiversitat i les infraestructures.

Acció 2. Pla de recursos hídrics alternatius

Té per objectiu buscar fonts d'aigua alternativa a l'aigua potable per tal de garantir el subministrament d'aigua.

Acció 3. Pla d'impuls a la infraestructura verda urbana

Detalla com aconseguir l'objectiu d'augmentar en 1m^2 de verd per cada habitant en l'horitzó del 2030. Aquesta xifra equival a 160 hectàrees de nous espais verds.

Acció 4. Taules de resiliència urbana

Espai de coordinació entre operadors i gestors de serveis de ciutat, tan municipals com externs, públics i privats, per garantir respostes ràpides davant de situacions sobrevingudes i incrementar la resiliència urbana.

Acció 5. Concurs de cobertes mosaic

Permet, d'una banda, reduir el consum energètic dels edificis ja que en millorar l'aïllament i, de l'altra, reduir l'efecte illa de calor, a més de fomentar la biodiversitat.

Acció 6. Aplicació de tècniques de drenatge urbà sostenible

S'han aplicat en alguns parcs de la ciutat per afavorir el drenatge de l'aigua i evitar inundacions.

Acció 7. Construcció de la plataforma municipal *Situation Room*

Aquesta plataforma vol millorar la gestió de la informació i el coneixement i facilitar així la presa de decisions, tan estratègiques com operatives, en els processos de planificació, transformació i gestió de la ciutat.

Eix estratègic 3. JUSTÍCIA CLIMÀTICA

Acció 1. Mesura de govern de Rehabilitació urbana

Estratègia 2016-2019 amb la que es pretén millorar les condicions d'habitabilitat, augmentar el parc d'habitatges de lloguer assequible i promoure les energies renovables, l'ocupació i l'economia local. La mesura de govern preveu l'activació de línies d'ajut i subvenció per promoure mesures de rehabilitació d'edificis i habitatges privats que incorporin, entre d'altres, millores energètiques, així com la inversió en eficiència energètica i generació renovables en aquells edificis municipals i en espai públic.

Acció 2. Pobresa Energètica Zero

Estratègia per garantir els subministraments bàsics d'aigua, electricitat i gas a tots els habitatges del municipi, així com la tarificació social d'aquests, inclosos residus i clavegueram. S'implementa a través dels PAEs (Punt d'Atenció Energètica), que a banda d'atendre la pobresa energètica informa totes les llars sobre els seus drets així com de les millores que poden implementar en termes d'eficiència energètica.

Acció 3. Plans d'Actuació d'Onades de Calor

Reforç dels serveis d'atenció de carrer i telefònica, així com equipaments municipals, per atendre les persones i col·lectius més vulnerables davant episodis d'onada de calor i de nits tòrrides.

Acció 4. Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

Espai de participació, de cooperació publico-privada i d'acció conjunta entre institucions i 600 organitzacions de la ciutat que treballen per construir una Barcelona més inclusiva i amb major qualitat de vida per a totes les persones. En definitiva, és un espai compartit entre el govern de la ciutat i la societat civil per a la inclusió social.

La finalitat de l'acord és incrementar el capital social de la ciutat, és a dir, la seva capacitat d'organització i actuació conjunta. I ho fa mitjançant la promoció de la cooperació i l'articulació de xarxes d'acció per avançar en la construcció plural i democràtica d'un bé comú primordial: la inclusió social.

L'Estratègia Compartida és el full de ruta del qual es dota l'Acord Ciutadà, que compromet les institucions i entitats socials de la ciutat per treballar plegats cap a una Barcelona més inclusiva i fer front conjuntament als aspectes socials de la crisi. Aquesta Estratègia, estableix una visió compartida de la ciutat per avançar en els drets socials amb el compromís i col·laboració de tothom. L'Estratègia estableix uns objectius i línies estratègiques compartides per l'Ajuntament i la societat civil en l'actuació social a la ciutat. Les seves propostes d'acció articulen, no només els projectes finançats amb recursos públics de l'Ajuntament, sinó també dels recursos propis de les

entitats socials i fons d'altres administracions que desenvolupen projectes del tercer sector a la ciutat.

És en el marc d'aquesta estratègia que es va establir desenvolupar *projectes tractors* transversals amb les línies estratègiques per articular projectes i accions diverses al voltant d'un mateix objectiu o àmbit. Durant l'any 2016, s'han impulsat 5 Projectes Tractors, a partir de la creació dels Grups d'Impuls i Seguiment (GIS) formats per entitats i institucions de l'Acord, que despleguen la coproducció de les estratègies dissenyades, concretant projectes i accions compartides polítiques públiques, a partir de la cooperació, la confiança i el coneixement mutu.

Acció 5. Garantir el dret a l'alimentació adequada en el marc de l'Acord Ciutadà

El projecte tractor "Garantir la cobertura de les necessitats essencials" pretén garantir a les persones o famílies de la ciutat la cobertura de les principals necessitats bàsiques o vitals en relació al dret a l'alimentació i a una temperatura adequada per al seu habitatge o accés als subministraments bàsics amb criteris de dignitat, establint una nova cultura de l'alimentació que no connecti els excedents alimentaris amb la pobresa alimentària de forma directa, sense renunciar a noves formes de gestió del sector alimentari per reduir de forma significativa l'impacte ambiental del rebuig alimentari.

Acció 6. Fomentar la ocupació local entre les més vulnerables

En el marc del projecte tractor "Una Economia més Social" de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, es pretén promoure una ocupació de qualitat, més benestar i solidaritat, vinculada a les noves activitats econòmiques i serveis que es desplegaran a través dels nous plans i projectes vinculats a la lluita contra el canvi.

Eix estratègic 4. IMPULS A L'ACCIÓ CIUTADANA

Acció 1. Llançament i impuls dels equips de projecte del Compromís de Barcelona pel Clima

Procés de creació, dinàmica i seguiment d'equips formats per organitzacions de la Xarxa Barcelona + Sostenible que han liderat l'execució de 9 projectes vinculats al Compromís de Barcelona pel Clima. Són els següents:

- E4: Endolla't a l'Estalvi i Eficiència energètica
- Reforma passiva i consciència activa contra la pobresa energètica
- Camins escolars segurs/pacificació dels entorns escolars
- A la feina en bici
- Cobertes mosaic
- Punt verd 2.0
- De porta a porta i separo el que em toca. I l'envàs, al comerç tornaràs/Sarrià residu zero
- Fem pinya contra el canvi climàtic
- El canvi climàtic canvia el planeta, i també et canviarà a tu

Acció 2. Dinamització del procés de coproducció del Pla Clima

Procés de coproducció del Pla Clima presencial i online per recollir totes les aportacions de les persones i entitats que hi vulguin contribuir.